



VERZONDEN 11 APR. 2025

MAATWERKBESLUIT FLORA EN FAUNA-ACTIVITEIT

DSO-nummer : 20240731 01246
Zaaknummer : OMG-036555/DMS474561
Betreft : Maatwerkbepaling bestrijding verwilderde duif, bruine rat en zwarte rat
Locatie : Binnen de provinciegrenzen van Noord-Holland
Aanvrager : Rentokil Pest Control

Samenvatting

Op 31 juli 2024 heeft Rentokil Pest Control een aanvraag ingediend voor maatwerkvoorschriften van de Omgevingswet. De aanvraag heeft betrekking op het bestrijden van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat op particuliere bedrijventerreinen binnen de provinciegrenzen van Noord-Holland. Het gaat hierbij om gebruik van een luchtdrukgeweer met middelen op en/of aan het geweer, op terreinen binnen of grenzend aan de bebouwingscontour jacht en gedurende het gehele etmaal binnen de gehele provincie Noord-Holland.

In dit besluit leggen wij maatwerkvoorschriften op ten behoeve van het gebruik van een luchtdrukgeweer met behulp van nachtzichtapparatuur en geluiddemper ter bestrijding van de verwilderde duif (*Columba livia domestica*), de bruine rat (*Rattus norvegicus*), en de zwarte rat (*Rattus rattus*) binnen de bebouwingscontour jacht, gedurende het gehele etmaal, op velden die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen, binnen de provincie Noord-Holland. Uitvoering buiten de bebouwingscontour jacht voor het bestrijden van de bruine en zwarte rat wordt door ons in dit besluit geweigerd. Dit is namelijk al mogelijk, middels een machtiging van de FBE, met de aan de FBE verstrekte ontheffing van 22 juli 2022 met kenmerk OD.358502.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Besluit
- C. Maatwerkvoorschriften
- D. Onderbouwing van het besluit
- E. Wettelijk kader
- F. Overige wet- en regelgeving
- G. Procedure
- H. Kennisgeving

A. Onderwerp aanvraag

Wij hebben een procedure gestart voor het initiatief bestrijden van verwilderde duiven, bruine ratten en zwarte ratten met behulp van het luchtdrukgeweer binnen de provincie Noord-Holland. Dit naar aanleiding van een aanvraag voor maatwerkvoorschriften.

De aanvraag heeft betrekking op het bestrijden van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat binnen gebouwen en op terreinen van particuliere bedrijven in de provincie Noord-Holland. Het gaat hierbij om het gebruik van een luchtdrukgeweer met nachtzichtapparatuur en geluiddemper, op terreinen binnen of grenzend aan de bebouwingscontour jacht en gedurende het gehele etmaal.

B. Besluit

Op grond van artikel 4.6, lid 1, aanhef en onder e van het Omgevingsbesluit en 11.24, aanhef en onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), besluiten wij tot het opleggen van de maatwerkvoorschriften genoemd onder C. in dit besluit aan Rentokil Pest Control voor het doden van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat op particuliere bedrijventerreinen binnen de provinciegrenzen van Noord-Holland:

- Met gebruik van het geweer (luchtdrukgeweer) (artikel 11.75, lid 1, aanhef en onder d van het Bal);
- Met gebruik van het geweer (luchtdrukgeweer) in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst (artikel 11.83, lid 1, aanhef en onder a van het Bal);
- Met gebruik van middelen op en aan het geweer (luchtdrukgeweer) in de vorm van nachtzichtapparatuur en geluidsdemper (artikel 11.79, lid 5 van het Bal);
- Met gebruik van het geweer (luchtdrukgeweer) in een jachtveld dat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen (artikel 11.76, lid 1, aanhef en onder a van het Bal);
- Met gebruik van het geweer (luchtdrukgeweer) binnen een aangewezen bebouwingscontour jacht of op terreinen die onmiddellijk aan de bebouwingscontour grenzen in de provincie Noord-Holland (artikel 11.83, lid 1, aanhef en onder b van het Bal).

Het bestrijden van ratten met behulp van het luchtdrukgeweer buiten de bebouwde kom is mogelijk middels een machtiging van de FBE om gebruik te maken van de aan de FBE verstrekte ontheffing van 22 juli 2022 met kenmerk OD.358502. Dit deel van uw aanvraag wordt om die reden **geweigerd**.

Geldigheid besluit

Deze beschikking is geldig vanaf de dag na de datum van verzending tot en met 1 september 2028.

C. Maatwerkvoorschriften

Op grond van artikel 4.5, lid 1, in samenhang gelezen met artikel 4.3 van de Omgevingswet, verbinden wij de navolgende voorschriften en beperkingen aan dit besluit.

Algemene voorschriften

1. Dit besluit geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover deze in dit besluit zelf niet anders zijn aangegeven.
2. Rentokil Pest Control blijft als houder van dit besluit gedurende de looptijd van dit besluit verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan dit besluit zijn verbonden.

Meldingsplicht

3. Rentokil Pest Control dient vóór 12:00 's middags op de dag van uitvoering hiervan elektronisch melding te maken bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord middels het digitale meldingsformulier op onze website. Deze melding is geldig tot en met de eerste zaterdag volgend op de melding. Hierbij moet ook worden doorgegeven op welke dagen er na zonsondergang en voor zonsopgang wordt uitgevoerd.

Specifieke voorschriften

4. Rentokil Pest Control kan vergunninghouder van een Omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtakte) of iemand in bezit van een jachtdiploma, door middel van een machtiging gebruik laten maken van dit besluit. De gemachtigde dient – tezamen met de machtiging – een kopie van dit maatwerkbesluit van Rentokil Pest Control te ontvangen. Op deze machtiging dient ten minste een handtekening van zowel de houder als de gemachtigde, de datum van afgifte en de geldigheidsduur te staan.
5. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen.

De gebruiker van dit besluit moet de hieronder genoemde documenten op de locatie kunnen tonen (op de Omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit na, mogen de overige documenten digitaal en leesbaar worden getoond):

- a) (Een kopie van) dit besluit;
- b) Machtiging van (een persoon die bevoegd is te handelen namens) Rentokil Pest Control;
- c) Schriftelijke toestemming van de opdrachtgever aan Rentokil Pest Control om verwilderde duiven en/of ratten te doden op hun locatie;
- d) Verzekeringsbewijs; en
- e) Een geldig draagverlof van de politie; en
- f) Een originele en geldige omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtakte); of
- g) Diploma als bewijs waaruit blijkt dat de gebruiker met gunstig gevolg een jachtexamen heeft afgelegd zoals bedoeld in artikel 8.74t van het Bkl.

6. Bij gebruik van dit besluit binnen gebouwen, dient vooraf gecontroleerd te worden of er geen mensen meer aanwezig zijn in het gebouw, het gebouw(deel) dient afgezet te worden en de uitvoerders dienen zichtbaar in dienst te zijn bij Rentokil Pest Control.
7. De uitvoerder dient aantoonbaar te werken middels de IMP methode¹.
8. Bij uitvoering dient gewerkt te worden met een kogelvang.
9. De uitvoerders van dit besluit zijn verantwoordelijk voor een veilige uitvoering.
10. Bij gebruik van dit besluit buiten gebouwen dient het directe gebied waar de bestrijding plaatsvindt, afgezet te worden en moet er met een waarnemer worden gewerkt tijdens de uitvoering. De waarnemer dient minimaal 18 jaar oud te zijn en te allen tijde voldoende overzicht te hebben van de omgeving met zo nodig behulp van apparatuur zoals het gebruik van externe verlichting of warmtebeeldcamera in een donkere omgeving. Ook dienen de uitvoerders en waarnemers zichtbaar in dienst te zijn bij Rentokil Pest Control.
11. De uitvoerder van dit besluit mag zich laten bijstaan door mede-uitvoerders. Deze mede-uitvoerders dienen ook te voldoen aan de eisen uit voorschrift 5.
12. De te gebruiken luchtdrukgeweren dienen een mondingsenergie van minimaal 20 joule te hebben, en een kaliber van minimaal 4,5 mm (.177 inch) en maximaal 7,62 mm (.30 inch).
13. De munitie behorend bij het luchtdrukgeweer dient bedoeld te zijn voor jacht of schadebestrijding.
14. Gedode dieren dienen ter voorkoming van ziekten in ieder geval zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk bij het verlaten van het uitvoeringsgebied te worden opgeruimd.
15. U dient het aantal gedode dieren onder deze omgevingsvergunning te registreren in een, door de Faunabeheereenheid Noord-Holland ondersteund, registratiesysteem.
16. De houder van dit besluit is verplicht om:
 - a) Jaarlijks voor 1 februari; en ook
 - b) Binnen vier weken na het verstrijken van de expiratiedatum van dit besluit.Te rapporteren aan de provincie Noord-Holland over de wijze waarop er van dit besluit gebruik is gemaakt. In de rapportage dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 1. Alle maatregelen die genomen zijn ter voorkoming van schade;
 2. Het aantal gedode dieren;
 3. Een beschrijving van de effectiviteit van alle ingezette middelen en methoden die vergund zijn.De rapportages dient u digitaal aan te leveren via het rapportageformulier op de website van de OD NHN.

Wij wijzen u erop dat u zich dient te houden aan deze (maatwerk)voorschriften. Doet u dit niet, dan kunnen we dit besluit intrekken of wijzigen conform artikel 18.10, lid 1 of lid 4 van de Omgevingswet. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

D. Onderbouwing van het besluit

Het besluit en de verbonden voorschriften baseren wij op onderstaande, inhoudelijke onderbouwing. Bij deze onderbouwing zijn de algemene en specifieke beoordelingsregels zoals opgenomen in paragraaf 8.6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving toegepast (artikel 11.31, lid 4 van het Bal).

Bijgevoegde stukken

Bij beoordeling van de aanvraag zijn de volgende ingediende documenten gebruikt:

- Aanvraagformulier 20240715 01672 (ingediend op 31 juli 2024);
- Extra aangeleverde informatie ten behoeve van de onderbouwing van de aanvraag (d.d. 11-12-2024).

Overwegingen

Flora- en fauna-activiteit

De verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat hebben geen beschermde status, waardoor het bestrijden van deze soorten in beginsel niet verboden is. De soorten vallen wel onder de bescherming van artikel 11.28 van het Bal, om te voorkomen dat ze bij het doden of vangen onnodig lijden. Daarom stellen wij voorwaarden aan (de wijze waarop) de bij dit besluit toegestane middelen gebruikt mogen worden om deze dieren te doden.

¹ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/muizen-en-andere-plaagdieren-bestrijden/integrated-pest-management>

Het doden van de bruine rat en de zwarte rat met gebruikmaking van het geweer is toegestaan op grond van artikel 11.75, lid 1, aanhef en onder d van het Bal. Een maatwerkbesluit is echter noodzakelijk voor de inzet van een luchtdrukgeweer omdat er gebruik gemaakt wordt van een 'geweer'.

In de Nota van Toelichting bij artikel 11.79 van het Bal wordt aangegeven:

"Onder het begrip «geweer», zoals gebruikt in de Omgevingswet en in de regels over geweren in het Bal, moeten ook luchtdrukgeweren worden begrepen. In bepaalde gevallen, zoals het doden van vogels binnen gebouwen, is het luchtdrukgeweer een geschikt middel. In die gevallen is – naast omgevingsvergunning voor het doden van vogels – ook een afwijking van het verbod op het gebruik van andere geweren dan hagel- en kogelgeweren en in voorkomend geval van het verbod op het gebruik van het geweer binnen de door de gemeente aangewezen bebouwingscontour jacht nodig. De artikelen 11.29, tweede lid, en 11.31, tweede lid, van het Bal bieden een basis voor afwijking bij maatwerkregel of maatwerkvoorschrift."

Het luchtdrukgeweer met bijbehorende munitie voldoet niet aan de eisen die conform artikel 11.79 van het Bal aan het geweer en munitie worden gesteld. Middels een maatwerkvoorschrift kan hiervan afgeweken worden, mits het rekening houdt met de belangen van de natuurbescherming, waarborgen van de veiligheid, beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu (zoals bepaald is in artikel 11.82 van het Bal).

Volksgezondheid en overlast

Bruine en zwarte ratten kunnen schade en overlast veroorzaken door uitwerpselen en het knagen aan materialen en kabels. Verwilderde duiven kunnen overlast en schade veroorzaken door uitwerpselen en het bouwen van nesten. Daarnaast kunnen deze dieren ook ziektes overdragen. Opgedroogde uitwerpselen kunnen ingeademd worden en zo verschillende ziektes veroorzaken. Ook kunnen er gladde situaties ontstaan en kunnen nesten op verkeerde plekken zorgen voor onveilige situaties.

Luchtdrukgeweer

U wilt ter uitvoering van de bestrijding van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat gebruik maken van een luchtdrukgeweer. Het luchtdrukgeweer voldoet echter niet aan de eis van artikel 11.80 e.v. van het Bal, waarbij sprake dient te zijn van een hagel- of een kogelgeweer. Derhalve dient beoordeeld te worden of met maatwerkvoorschriften kan worden afgeweken van het verbod om een geweer te gebruiken die niet aan de eisen die in het Bal gesteld worden, voldoet.

Wij kunnen ons vinden in het gebruik van het luchtdrukgeweer als geschikt middel om verwilderde duiven, de bruine rat en de zwarte rat te bestrijden. Aangezien de bestrijding voornamelijk binnen en rondom gebouwen gaat plaatsvinden, is het gebruik van een kogel- of hagelgeweer niet gewenst en zou tot gevaarlijke situaties en schade kunnen leiden. Verwilderde duiven, bruine ratten en zwarte ratten bevinden zich veel in bebouwde omgevingen en kunnen door hun ontlasting schade veroorzaken en ziektes verspreiden. Ook kunnen ratten schade aanrichten door aan materialen te knagen. U geeft aan dat u de bestrijding via de Integraal Plaagdier Management (IPM) methode uitvoert, waarbij er eerst naar alternatieven zoals vogelwering en vangkooien wordt gekeken. Mochten deze middelen niet toereikend zijn om de overlast en schade tot een acceptabel niveau te brengen zal er met het luchtdrukgeweer bestreden worden.

Middelen op en aan het geweer

U wilt bij het uitvoeren van de bestrijding gebruik maken van middelen op en aan het geweer in de vorm van een geluiddemper en nachtzichtapparatuur. Wij geven u hier toestemming voor. Het gebruik van een geluiddemper zal voor minder overlast zorgen voor de omgeving. Nachtzichtapparatuur zal de effectiviteit van het bestrijden vergroten bij uitvoering in een donkere omgeving. Wij zullen u deze maatwerkvoorschriften opleggen.

Gebruiksperiode tussen zonsondergang en zonsopkomst

U geeft aan ook te willen bestrijden na zonsondergang. Dit omdat er dan zo min mogelijk mensen aanwezig zullen zijn bij de bedrijven. Dit zorgt ervoor dat er een veiligere uitvoering mogelijk is.

Gebruik van het geweer in een veld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen

U vraagt een maatwerkbesluit aan om het luchtdrukgeweer te mogen gebruiken binnen de gehele provincie Noord-Holland, zowel binnen de bebouwingscontour jacht als daarbuiten. Het bestrijden van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat binnen deze bebouwingscontour brengt echter wel grotere veiligheidsrisico's met zich mee. Met deze reden nemen wij de verplichting op dat bestrijding buiten gebouwen te allen tijde moet gebeuren op een afgezette locatie met een extra waarnemer die met een warmtebeeldcamera de omgeving kan controleren op onveilige situaties. Zowel de uitvoerder als de waarnemer dienen 18 jaar of ouder te zijn. Wij wijken daarnaast, middels het maatwerkbesluit, af van het verbod om het geweer te gebruiken op gronden niet zijnde een jachtveld van tenminste 40 ha groot. Reden hiervoor is dat de bestrijding plaatsvindt op particuliere bedrijventerreinen, welke deze omvang niet hebben. Daarnaast zal er ook inpandig uitgevoerd worden. Hiervoor geldt ook dat de uitvoering grotere veiligheidsrisico's met zich meebrengt. Voor de veilige uitvoering buiten gebouwen binnen de bebouwde kom, en de uitvoering binnen gebouwen, zijn maatwerkvoorschriften opgenomen ten aanzien van de veiligheid van de omgeving.

Conclusie toetsing aan de voorwaarden voor maatwerkvoorschriften voor uitvoering van een flora- en fauna-activiteit

Uw verzoek om met maatwerkvoorschriften af te wijken van de in de wet toegestane middelen en methode met betrekking tot het bestrijden van de verwilderde duif, de bruine rat en de zwarte rat voldoen aan de mogelijkheden voor ons om deze voorschriften op te leggen. Wij stellen daarom in dit besluit maatwerkvoorschriften op die uw voorgenomen uitvoering mogelijk maken.

E. Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag voor maatwerkvoorschriften behandeld volgens afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag voor maatwerkvoorschriften voor een flora- en fauna-activiteit tenzij in artikel 11.25 van het Bal ander is bepaald. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een besluit met maatwerkvoorschriften af te geven.

F. Overige wet- en regelgeving

Een initiatiefnemer heeft de verantwoordelijkheid te voldoen aan de geldende voorschriften voor alle aangewezen activiteiten onder zijn beheer. Ook bestaat de ruimte om zelf te bepalen wanneer activiteiten worden aangevraagd. Hetgeen wat niet is aangevraagd kan niet (integraal) worden beoordeeld of onderdeel zijn van een omgevingsvergunning.

Wet wapens en munitie

Ten overvloede merken wij op dat het gebruik van het geweer ook is gebonden aan de bepalingen van de Wet wapens en munitie. Uit dien hoofde gelden er regels over het dragen, vervoeren en opbergen van het wapen. De regels van de Wet wapens en munitie kunnen verschillen al naar gelang de categorie wapens waartoe het geweer behoort. Het geweer is een wapen van categorie IV. Onder meer de toezichthouders en opsporingsambtenaren van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord houden hierop toezicht.

G. Procedure

Bij het tot stand komen van ons besluit is een reeks procedurele stappen gevolgd. De belangrijkste elementen in de besluitvorming van deze beschikking zijn:

Ontvangst

De aanvraag is ontvangen op 15 juli 2024. Per ommegaande is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden.

Ontvankelijkheid, aanvullingen en opschorting

De aanvraag met bijbehorende stukken is als ontvankelijk beoordeeld. Op 10 december 2024 heeft u ons op ons verzoek aanvullende informatie toegezonden.

H. Kennisgeving

Van dit besluit wordt kennis gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Verloop termijn besluit

Mocht u langer gebruik willen maken van dit maatwerkbesluit, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van de termijn een wijzigingsverzoek in te dienen. Dit voorkomt dat het besluit verloopt en u een nieuwe onderbouwing moet aanleveren.

Heeft u nog vragen

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via 088-1021 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hochachtend,

Gedeputeerde staten van Noord-Holland

(NHN)

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.